

RISTI
VALGUS

NR. 1

1942

MINA
ARENDAN
KÖIK
KRISTUSE
L'ABI

FIL 4, 13

Jeesus-Päästja.

Hillar Pöld

„Püha Isa, hoiu need oma nimes, mille
sa mulle oled andnud.“ Joh. 17, 11.

Need sõnad on võetud Jeesuse ülempreesterlikust palvest. Enne oma kõige raskemat käiku ristipuu peale oli Önnistegijal midagi väga südamel: et tema jüngrid, tema ustavad kaaslased siin maa peal, jääksid püsima usus kõigi kannatuste, vintsutuste ja kiusatuste peale vaatamata. „Siimon, Siimon, saatan on teid väga püüdnud sõeluda kui nisu, aga mina olen sinu eest palunud, et su usk ära ei lõpeks.“ Seepärast ka see südamesttulev palve, et Isa taevas neid hoiaks oma nimes, mille ta Jeesusele oli andnud.

Nimi Jeesus tähendab Päästja. Ja see ongi Jumala nimi, mille Jumal ise käskis Kristusele ehk Messiale panna. „Sa pead talle nimeks panema Jeesus, sest ta päästab oma rahva nende pattudest.“ Nii öeldi Jousepile. Ja inimesed on tõepoolest ainult ühte ainust päästu tarvi, nimelt päästu pattudest, seepärast tähendabki nimi Jeesus – Päästja pattudest Inglise sõnade järgi.

Mida ütleb see nimi sulle ja mulle? Kas on sul olemas oma Päästja? Kas on Jeesus sinu päästja? Kas kuulud sina tema rahva hulka, keda ta on päästnud nende pattudest? Kas kuulud sina nende hulka, kes usuvad Jeesuse nimesse, et ta on Päästja, et ta on Jumala Poeg?

Üks mõõdu: nud aasta võimumehi, kes olisid kui Saksa röövlid, kad väed meid kommunismist did vabastanud, enese üle kohuf mõistis ja enese metsalukas üles poes, on järele jätnud meie piis-

kopile ad: sseeritud umbes järgmise sisuga kirja: „Ma olin kommu-
nist ja uskusin, et kommunismis peitub ka eesti rahva lunastus. See-
pärast aitasin kõigiti kaasa, et saaks kõrvaldatud kõik takistused,
mis keelasid kommunismi võidule pääsemast ka meil. Uskusin, et
kui väevõimuga on maksma pandud see „ideaalne“ kord, siis
kõik heaks muutub. Seepärast ei kokkunud ma ka surmaotsustele
allakirjutamast ja oma kõnega inimesi maha laskmast. Lõpuks as-
tusin isegi hävituspataljoni. Nüüd tean, et see oli vale. On olemas
üksainus Päästja, see on Jeesus Kristus, kelles on ainus lunas-
tus, Jeesus, Jumala Poeg — aga minule teda enam ei
ole!”

Igakord kui ma sellele mõtlen, kui hirmus oli tolle inimese
surm, jääb mu mõte seisatama ning mu süda hakkab väri-
sema. Kuid siis tõuseb tänuhüüd huulile, südamest tulev tä-
nuhüüd: „Aga minul on ju Päästja, Jeesus — minu Õnnistegija.”

Meil on Lunastaja, Sinul ja minul, meil on Päästja — Jee-
sus, Jumala Poeg, kellele Jumal andis oma nime.

Ja kui nüüd Kristuse kannatusajal, milles me taas seisa-
me, Tema meie eest paluks, ma usun see palve oleks sarnane
„Paha Isa, hoia neid oma nimes, selles nimes, mille sa mulle
oled andnud. Lase neid ära tunda, et Sinu Poeg on nende
päästja, et ühegi muu sees ei ole päästet, ei ole pääsmist.”
Tõesti, ei ole etatud taeva all inimestele ühtegi muud nime, kel-
les neid peab päästetama, kui ainult selle naatsarellase nimi.

Jeesus, Päästja, elab veel,
Sest ma saan ka elu näha,
Elan pärast taevas seal,
Surm ei või mull' hirmu teha;
Jeesu liige olen ma,
Mind ei jäta maha ta.

Au olgu Jumalale kõrges!

Ellen Okk, Tall. Jaani K.K.

On möödunud vana aasta. See oli kui viiskeladas me eluaida rehealuses, kus valdatakse nisust hakanad. Ja uue aasta kiinnisel seistes meenub hetki sest aastast, õudsest, kuid mõnes suhtes ometi õnnistusrikkad aastast, kus sündisid suured väärtuste ümberhindamised. Mõningad hetked on meeles eriti selgesti.

Kirjutati 25. august 1941. a., seega mõni päev enne Tallinna vabastamist, kus elasime ja töötasime suurtükikuulide vihisides üle meie peade. Seisin oma töökaaslastega kõrgel tornis, keelatud paigas. Meie pilkude ees laius kaunis kodulinna. Paremal armoox kodukirik, veidi edasi kahe torniga naaberkirik, mille külje all rohelusse uppur mägi, tallinlaste armastatud jalutuskoht. Kiriid oli see aga kui surnud, vaid raudkiivris vaenlastest sõdur valvamas seise rohelusse peidetud surmasülgaraid kahureid. Veidi edasi sadam ja seal sõjalaevadest suurim „Kirov“, mis aegajalt saatis laske, tõliseid kuule frontile. Teda seal seal me silme ees laius front. See polnud sõjaromaan, ei sõjafilm, vaid tükk karmi tõelisust, ei suulunud nagu uskuda, et see läheneb jü kohutava kiirusega üha ligemale ja ligemale.

Kiivrutame, et meid ei märgataks lennukelt ega peetaks reetureiks. Igakordsele „Kirovi“ tulistamisele järgnes suitsusambaid Lasmamäe veerul, plahvatusi,

shrapnellide lõhkemisi. Vaatasime pärani-
silmi seda kohutavust, teades, et samal
hetkel hävib tuhandeid inimesi, põleb
ja purustatakse väikseid, lihtsaid töolis-
damuid. Meiegi es seisis surm oma ko-
hutava tõelisusega.

Olen näiliselt rahulik, aga mu hingest
tõuseb sügar che: Jehoova, päästa oma rahvas!
See salm Jer. 31, 7 "oli saanud mulle eriti
selgeks kannatusaasta kestel, nii sageli sei-
sis see mu õhkamis kodumaa eest paludes.

Kuid siis valdab hirm, mitte läheneva
sõjarinde eest, vaid mõeldes nende sõnade
sisule. Kas tehime end nimetada "oma rah-
vaks"? Kas tehime hiiuda teda appi nüüd,
häda ajal, kui võibolla headel päeval ol-
me kaugel talt ära. Me poleme ta "oma
rahvas", ei pidanud sageli kiüllalt armsaks
Ja sõna ja sakramente, ei pidanud käske.
Ahastar küsimus tõuseb rinnast: "Kas on
siis hilja, kas tõesti peame hukkuma kõik
oma pattude pärast?" -

Aga ometi on Ja armuline. Ja ütleb
kohutava sõna oma prohveti suu läbi: "Mu
rahvas peavad mu headust küll saama!"
(Jeremia 31, 14).

Sügar rahu asus siis hinge ja kindel
lootus. Teadmise, et veel pole kadunud kõik,
vul antakse võimalus muudeparandamiseks
ja patustpöörmiseks. Andsin siis kõik täiesti
jumala kätte, ka viimisel südsel sõjavõl, -
me ei lahkunud oma elutcast.

Siis tuli pääsemine. Ja nüüd on silda
mes sügar tänu. Tekka jälle tahaks jõulu

inglitselaga koos uuesti hüüda: „Au olgu Jumalale kõrges!“ – Arvult Tema anname au ja oskame hinnata seda suurt väärtust, elu, mille oleme loobunud Jumalalt vastu võtta suure jõulusega. See on tagasihingitus, surmamõistetule uuesti armu läbi antud elu.

Siis meenuvad veel 11. augustil kirjutatud südame sirimast tulnud soovid: „Ei, ristiniimesse elu pole unistamine, pole sihitute, mõtmatute kõrguste poole püüdmise. – See on teadlik, selge sõniga elu: kõigi oma mõtete, püüdluste, sihtide keskendamise sellele ühele, Jeesusile Kristusele, arendamine kõies Temas, kes meid vägevaks teeb. On lõpmata rõõm, suur õnn tohtida nimetada omaes seda elu...“

Tahan säärast elu. Tahan teie soovudega haarata seda oma hinge, elada seda põhjani, nagu teavad suured elupõletajad. See on endaaerasalgamine ja teenimine elu.“ ...

Kui soov muutus eriti suureks, täitus see. Nüüd jälle oma selle elu. Nüüd võin elada seda põhjani. Nüüd tunnen, kui väärtuslik on iga hetk, iga päev, iga tund sees elus, mida lohin Jumala suure armu läbi uuesti elada. Kasutan nüüd neid võimalusi, mis on antud meile, patustele, kellele sündis maailma Jumala Poeg, Jeesus Kristus, et lohime Tema läbi elada väärtuslikum, toredate elu.

Ei tohiks kunagi laxata helisemast meie rahva kõrvus see inglite laul, mis eriti selgeks muutus meile tänavusel jõulul, kus sügavast südame põhjast tohtisime üelda: „Au olgu Jumalale kõrges!“

Mu süda Sulle kiitust toob...

Sel. Selnik

Mu süda sulle kiitust toob
Suur Issand, minu abimees.
Sa oled tõesti ustav mull',
Kõik minu teed on tuntud Sull'.

On võitlust paljid, väsin ma
Ja jääd mul tahab raugeada,
Kui mure üsna rühub mind
Ja valu tunneb süda rind.

Sisä üksi, Jeesus, Sina see,
Kus leian troosti hingele;
Ei Sa must iial mööda läe
Vaid ulatad mull' oma käe.

Ja alati mu juurde jääd,
Mu nõrka usku kinnitad,
See east toon Sulle ülistust,
Mu kuningas, müüd südamest!

Kelle juurde?

Eha Ignats

Mõned aastad tagasi oli see küsimus mu põnevamaid. Iga päev kuulsime koolis ikka uutest ja uutest inimestest, kes kunagi olid elanud ja sooritanud midagi väga suurt ja toreid ja keltest meil soovitati eskuju võtta. Eriti lähedaks sai mulle Beethoven, kelle muusikat nimetatakse võimsaks ja surematuks. Tihhi peatusis selle suure inimese juures ja mõtlesin ta kannatusküllasele, sageli otse viletsusest viletsusse kulgevale elule. Keegi teine suurvoim Roland temast kirjutas soovitas eluraskustes ja kannatusis pöörduda Beethoveni kui kõigi kannatajate isa poole ja kinnitas, et me tema jalgede juurest tõuseme julgustatuna ja lohutatuna. See mõte võlus mind, aga uskuda ma seda hästi ei suutnud. Keskil mu alateadvuses helises liiga tugevasti mälestus kellestki teisest, kes kord oli kutsunud enese juurde kõiki värvatuud ja kooritatuud, kes Tema juurest pidid leidma hingamise. Aga... nti huvitav ja põnev rännata ühe suuruse juurest teise juurde ja kuulda järjest uusi julgeid, kõrgeid ja kauneid sõnu, et ma jatkasin oma teekonda. Kuna dia maruuhustlane, siis huvitasid mind kõik need, kellele oli südamelehedane olnud meie õnnetu isamaa

Ülestõusmishommik

Selma Selnik

Ülestõusmishommik

Täis v^õrust ja päikesesära.

Surm võidetud igavest ära,

Vaal! Eluülest tõusnud ülesse taas —

Ei elu võind viibida hauas maas.

Ülestõusmishommik —

Nüüd lepitus, lunastus tehtud,

Kõik maailma võlad on makstud;

Ei võlitse enam nüüd kõsk nii karm

Vaid avatud meile on Jsa arm.

Ülestõusmishommik —

Sind rõõmuga tervitab s^õda,

On lõpetatud ahastus, hädä,

Vaal! läbi surmaeõ kumunud kott,

Meil' risti läbi on saabunud võit!

lasta päetus. Esimene nende hulgas oli Keichulo. Lugestn ta te-
 gimeidest wamohänne ja minus äratas suur huul tema isiku
 vastu. Siis lugestn Keichulo ja Kreutzweider kirjuseid, milles
 aranes mulle kolme inimeidant. Need olid teada, kuid lliga im-
 likud kõigele walamata, nagu mõllesin. Nad wõttesid ja kannata-
 sid ja wõllesid jälle wuusti, kuid wõit, see jäi ikka nagu mingiks
 unistuseks, mida ei saawutanud ilolgi. Kuigi need mõlemad and-
 sid nii palju Eesti rahwale, et suurem osa inimesi peab neid
 wõitjaks. Oma ilusamad teed kirjulasid nad, eriti Keichulo, rasku-
 tes. Beethoven lõi kuldina oma kuulsaima G. sümfoonia, mille
 lõpus ta ülistas rõõmu, kuigi ta enese elus polnud seda. See on
 ju küll wõit, aga see wõit pole täielik. See on jälle rohkem unistus
 või igatsus ja püüd wõidu poole, kui reaalne wõit ise, kuna ta
 kojastub ainult teistes ja mitte kogu argipäewases eluski. Täpselt
 nii ma siis ei mõelnud, kuid mingil moel ma seda tajusin. Jälle
 meenus mulle keegi, kelle õpetus oli ta elu ja kellest üteldi, et ta
 olewat saawutanud suurima wõidu maailma ajalooas. Aga see
 wõit saawutati Kolgatal. Ja mis teadsin mina ristist? See oli
 mulle küsimärk.

Nii läksin ma jälle oma teed. Ma ei tahtnud minna Ristilöö-
 du juurde. Ma tahtsin enne tundma õppida teisi, sest sundisin
 end uskuma, et need tetsed on siiski enam kui too üks mäista-
 tuslik kuju Kolgatal. Ma polwetasin ja kätsin kirikus ja lugestn
 Piiblit ja mulle meeldis see. Aga ikka oli minus mingi rahutus,
 ja rutt ja ma tahtsin jälle tagasi inimeste manu. Uskusin ja
 tundsin, et kord too kummaline Ristilöödu mu ometi saawutab,
 sest mõne aasta eest olin jõudnud Talle siiski lliga ligidale, sel-
 leks, et Teda unustada. Aga enne seda tahtsin ma elu maitsä.
 Mille nõnda nagu seda tavaliselt teha ja minagi juba paari
 aasta eest olin tahtnud teha, hakates õppima tantsu. Nüüd see
 hooelus ei löinud enam. Miks, seda ma ei tea. Miski nagu
 hoidis mind tagasi sellelt teelt. Võibolla olid siin eestpooled
 mängus. Sellewastu tahtsin end uputada kirjandusse ja kunst
 ja nende loojate inimlikku tarkusesse, kuigi ma säält palju ei

lootnud. Aga oli nii päenu minna inimeste juurde, ka veel elavate inimeste juurde ja näida maailmalikuna, säravalt intelligentsema ja vabana. Oli nii tore olla kergemeelne ja pisut hoolimatugi ja ainult mängida elu täsisiste asjadega. See oli ohtlik, kuid mis sellest? Ma solgasin lõpuks ka Jumalat. Aga see periood kestis vähevaalt paar kuud, siis pidin kapituleeruma, kuna veendusin ateismi pöörases mõttefuses. Sain lähemale Kristusele ja mõtlesin, et enam ma Temast eemale ei jõokse. Kuid siiski, võiks ehk jälle pisut ilmsi vaadata, mõtlesin kui olin üle saanud vapustusest, mis olid koosa toonud need paar Jumalalatu kuud. Ja ma kaugenesin jälle.

Olin seeäle sageli õnnetu ja igatsesin oma täpilikku enesest vaibanemistundi, kuid elu läks omasoaku edasi. Nüüd peatusin täielikult oma ideaalides. Muutusin peaaegu inim põlguriks. Olin kann ja halastamatu ja väga kerge hukka mõistma ja vihkama. Tahtsin tervele maailmale panna müni alla. Kuna mul edlisi ideale ei õlnud aga ma neid väga vajasin, siis jäin peatuma iseenda juurde. Mu isekus kasvab. Nüüd pean tunnistama, et pole õudsemat kultust kui enesekultus ega hullemat arjust kui enese arjus. Aga siis võttis Kristus otsustavalt ohjad enda kätte. Hakkasin nägema ka enda vigu ja puudusi ja tõi aja pärast jõudsin veenduda, et olen nende vastu täiesti jõuetu. Nad olid koledad selleks, et need tuua valgusse. Põgenesin järjest Kristuse eest, sest Tema valgusesse astuda sellisena kui olen, on täitsa hullumeelus, mõtlesin mornilt. Sageli juurdlesin sügavalt, aga ilma Jumalata, oma olukorra kallal. Siis oli mul peaaegu alati tunne, et enam ei pea mu' pea ja aju vastu, nüüd, just nüüd kaotan

mõistuse, kui ei sünni ime. Imet võis teha aga ainult Kristus. Läksin Tema juurde. Mu mõistus jäeti mulle. Kui aga Kristus jälle hakkas nõudma mu tervet olemust, siis hülisin jälle minema. Aga Ta tahab mu taas. Seisus, et oli lootusetu Tema eest põgeneda. Ja kõik teised teed olid suletud. Kõik teised kujud olid kahwatanud, aga säranud enam. Nad olid koguni surnud, vaid põrm ja tolm. Kelle juurde pidin minema? Sääal seisjs Kristus ja kutsus. Oli hetki, ja neid oli olnud ka varem, kus hakkasin taipama, mis Ta on teinud, surres Kolgatal, küllap minugi eest. Ja tal olid nii taevalikud sõnad. Neis oli igavikuhõngu, neis hõõgus elu. Jaab, kelle juurde, tõepoolest? Kristus oli ju ainus veel. Ja minu jäud oli lõpul. Kui ka Kristus mind ei oita, siis olen pääsmatult kadunud. Kui ikka veel viivitasin, muutusid piinad nü suureks, et nende kõrval tuhmus häbi ja kartus. Läksin Kristuse juurde ja loobusin Tema kasuks kõigest, mis mul oli. Ja esimest korda elus hingasin täie rinnaga. Mu tee oli olnud raske, aga nüüd oli kõik möödus. Tundsin end vabana igasugusest koormast. Hirm, kartus, mure — need ei olnud enam minu jaoks. Olin nagu kindlustatud kõige maailma ohtude ja raskuste vastu, kuna ma polnud enam üksik. Tolle kord nii mõnitukslikk Ristilöödla kaugel olin saanud teinud esimese võidu, mis seada mine tõesti väärts. Viimaks omelti olin jõudnud selleni, kelle juurde maksis tulla ja jääda — Jeesuse Kristuse oma Lunastaja.

Kui see oleks viimne õhtu. . .

Nüüd me olime õppinud nägema surma seismas neite kõrval. Ta on seisnud seal alati, seisab praegugi. Ja kord ta võtab ähe, kord teise ilma ette ütlemata. Sa ütled millal sinu ema, sinu vend, sinu naine, millal sa ise pead astuma sellese piika tungikku, mille ees kõnnib surm.

„Sest sa oled põrm ja pead jälle põrmuks saama“ kõigip murematu seadus

Ja siis sa korraka nagu ahastades küsid eneselt: Kui see oleks viimne õhtu...?

Viimne õhtu sinu emale, sinu vennale ja viimaks sulle enesele.

Kas sa võid sellel viimisel õhtul, olgu see siis sinu oma või sinu kalli viimne õhtu, panna käed risti ja ütelda rahuliku, võib-olla küll valuliku südamega: „Issand on andnud, Issand on võtnud, Issanda nimi olgu kiidetud!“ või hakkab sinus midagi mäisama, midagi kisendama, midagi vastu rabezma: ei see ei või nii olla! Kuidas Jumal võib seda teha?

Ei, viga pole Jumalas.

Kui sa nii kisendad, siis on sinu pöördes jäänud midagi tegemata, mida sa nüüd vaistuliselt tunned, teiselt poolt aga selles viimises tunnis enam tunda ei suuda.

Ja nii sa ahastad.

Sa näed, et sinu vend läheb hukka ja sinu silme ette kerkivad tuhanded õhtud, kus sa oled läinud tühjalt magama, ilma kordagi Issanda Kristuse ette kummardamata oma venna pärast. Sinu silme ette kerkivad päevad, kus sa oled pahandades pööranud selja oma vennale ega ole teda tema elus mõistnud. Sul on olnud eluga nii palju tegemist ja see on olnud sulle nii armas, et sa oled unustanud oma venna.

Ja nüüd sa kisendad.

Aga on viimne õhtu...

Ja kui Jumal sulle endale on ütelnud: Tule tagasi! siis sa tahaksid hoida kinni seda silmapilku, panna seisma aeg, kas või natukesekski ajaks, et teha heaks tuhandete päevade ükskõiksus.

Aga on viimne õhtu... Meie algame uut aastat.

Ei tea mitmele meie hulgast sel aastal jõuab viimne õhtu? Sellepärast saagu iga õhtu viimseks õhtuks, et kui sa roused veel sa võiksid alata uut elu.

Kõik meie õhtuid läbib nagu elav ühendus Issanda Kristusega palves, kelle käes on elu ja surma võtmed, et siis kui saab täis sinu päevade arv ja nende oma, kelle pärast sa palves võitlead, sulle ja neilegi paistaks läbi surmaaõu ülestõusmise hommik.

Tuul puhub kus ta tahab...

Valeeria Villandi, Tall. Jaani N.K.

Joh. 3, 1-8

Selles tekstis puutume kokku ühe variseeriga, kes vastandina teistele oma kihi esindajatele Kristuse jumaliku olemuse ära tunneb ja seda ka tunnistab. Kindlasti polnud ta ainuke, kes seda tundis, kuid teised pidasid tolle tundmise enestele ega läinud sellega Tema juurde.

Võib küll ka arvata, et ükski teine Kristuse jumalikkude olemust nii sügav-isiklikult kogenud polnud, ja tõttõelda nad kindlasti polnud. Niisugusele, ainult väliselt teadlikule inimesele oli tollal, on nüüd ja ka tulevikus raske, kui mitte päris võimatu minna Kristuse juurde, et Temalt õiget talletust saada. Ainult Kristuse enese armastuse vägi võib kõik need raskused, võib sisemise vastuseisu sellele, keda küll nähakse olevat parima ning tugevaima, kelle najale võib toetuda ka siis kui kahtluste tuuled ja tormid hingepuu hobrast tüve ähvardavad murda, kuid kellest siiski saatanlikud jõud ning mugavad harjumused meid lahutada püüavad.

Nikodeemuski oli inimene; ja olugi ka kõik inimesed isesugused, on nende põhiloomus siiski samasuguse printsiibi järele üles ehitatud. Nagu peagu kõik inimesed, püüdis tema'i algul kindlasti Jeesuse mõjupiirkonnast väljuda. Aga nii nagu suured planeedid oma külgetõmbejõu piirkonda sattunud vähemaid taevakehi ligi tõmbavad ning enesesse neelavad, nii tõmbas Jeesuse armastus tookord Nikodeemust ja tänapäeval iga inimest ligi. Ning Nikodeemus avas oma südame talle ja koges isiklikult, et Kristus oli Jumalast.

See oli suur julgus minna Kristuse juurde ning seda tunnistada: „me teame, et sa Jumalalt oled tulnud õpetajaks.“ Palju oli ju neid ning peamiselt Nikodeemuse enese kaaslaste seas, kes eitavalt ja tagakiusavalt suhtusid Kristuse isikusse ja ühtlasi ka kõigisse neisse, kes ühes Temaga käisid ja Teda tunnistasid.

Tänapäeval pole see mitte teisiti. Tänapäeva-variseride karjas, kes ei oma kristlusest muud kui ainult väliseid kombeid, on küllaltki raske ütelda: mina astun välja mugavatest harjumustest ning lähen Kristuse juurde.

Sellesse, kes ei lepi enam välise kristlase niivõga, kallistele küt-
toit jõululaupäevasest dekoratiivsest kirikuskaunistusest, kung tori sur-
da kuulda armukustest selles kätkestas, tõukevas, rüselvas ning
hõlpsalt igavast tundvas kristlaste hulgas, vaid kes südames tunneb
igatsust alalise kokkupuute järgi elava Kristusega, sellesse sulhtub
suur vanuseide kari elu laadavõljalikult ikka kui ühiskonnast vätjar-
astunusse. Ja just tolle hirmu pärast – jääda eraldatuks nii palju-
dest, kellelega on harjunud koos elama ning kellele on antud isegi
sõbra nimi – hirmu pärast kaotada maailm, kustutavad nii mä-
negi südamest leegi, mille sinna Kristuse jumalikkuse tunnetus
on süüdanud. Nad ei lähe Kristuse juurde, et Teda isiklikult oma
elus ja töös kogeda kui ainust väärtuste andjat ning kandjat, kes
ainulaadsena seisab maailmas ja ka iga inimhinge ajaloo areenil
ning kes ainsana avab iga hinge salajased loomisjõudude allikad
igauhele tema enese alal.

Aga Nikodeemus omas sisemust vaprust. Ta ei kaaluffenudsa
kohelnud kuni aeg oleks möödunud, vaid löks Kristuse juurde ning
ülles Talle oma südame tundmise järele, ja oled Jumalast tulnud
õpetajaks.

Ja kohe võtab Jeesus ka tema ning meid igaüht õpetustega
vastu. Ta ütleb, Täiesti, täiesti ma üllen sulle, kui keegi ei sünni üle-
valt, ei või ta mitte Jumala riiki näha."

Vähe on sellest kui me Kristuse kui Jumalast läkitatud ühis-
tegi ja ära tunneme. Selleks, et kogeda täit õnnistust, peame me te-
teks inimestele saama. Oieti on siin selles Kristuse õpetuses vana tun-
tud Riisija Johannese kuulutus: "Arandage meelt, sest taevarik on
ligi tulnud." Siin kristuski kõneleb taevarikist ehk Jumala riigist.
Ja see on lähedal, on tarvis vaid pöörata oma silmad taevaste
mägede poole. Seal tuleb abi ja uuestisünd hingele ja elule.

Kuid Nikodeemus, kes küll Jeesuse olemust tundis ja ka Tema
juurde tuli, asub nüüd kahtlevalle seisukohale. Tema elu läbib sel-
lel ajal kahtluste maruhoog, mida aegade vältel iga inimesel kogeda
tuleb.

Ta on tulnud Kristuse juurde, kuid äkki ei mõista ta Teda

enam. Mida ta õieti tahab? Nikodeemus on juha olemas, ta ei mõista, millisest sündimisest siin veel võidakse rääkida. Veel pole Kristus saanud talle isiklikuks õnnistajaks, aga ka kuhugi mujale pole tal minna. See, kes sammub teed, mis viib Kristuse juurde, põletab sillad enese taga. Kuigi nüüd tulevad kahtlused: kas siiski polevad teistel õigus, kui nad teda haiglaseks unistajaks ja kardetavaks tekkis nimetasid, poie enam teist teed. Just nagu kevadise jäämineku ajal üksik kalur hüppab jääpangalt teisele, kusjuures kõik teed ta seljaga läbimatuks muutuvad, nii seisab talleja Nikodeemus ja seisavad ka tuhanded ja taas tuhanded uued Nikodeemused Kristuse ees. Hingerahu otsivad kalurid seisavad elumere laguneval jääl. Nad ei tea enam midagi, ei suuda enam midagi. Kas jää kannab neid veel koduranda, kus rahutuluke vilgub? Nad usaldavad merele. Ja kõikide aegade Nikodeemus küsib oma südamekahtluste libedalt pinnalt tuge leidmata Suure Õpetaja käest: kuidas võib inimene teist korda sündida, kui ta on vana. Ega ta võr teist korra minna emahusse ja sündida?*

Ning nüüd näitab teesus talle teed uuestisünnile ja uuele elule teed Jumala Vaimu vastuvõtmise läbi. See, mida Kristus siin nimetab Vaimust sündimiseks, omandab suure ja piirideta ulatuse. Nelipühi sündmuse läbi.

Meil on õieti kaks elu: üks on väline, teine sisene, üks on lihalik, teine vaimlik. Need mõlemad on meis alati olemas. Aga uuestisünnil kaotab lihalik elu oma määrava tähtsuse ja juhtivale kohale asub vaimlik elu. Isikliku kokkupuute kaudu elava Kristusega, täieliku usaldumise läbi Tema surufakse väline elu kõigi arvestustega tagaplaanile. Seal kaob igasugune kartus teiste ees, arvestamine sellega, kuidas see teistele võiks meeldida kui mina midagi teen.

Selles vaimsel uuestisünnil algab kristlase õige võitlusajajark. Seal ta raputab eneselt maha kõik piiravad ja kitsendavad ahelad, mida väline traditsioon talle peale on surunud. Siis pole uuestisünd täielik, kui jäädakse sellest hoolimata oma vanadele mugavatele harjumustele puhkama. Pole õige kristlane, kes kardab tõtt ütelda. Tõde teeb vabaks. Ja seepärast on iga kristlase kohus ikka

ja alati tött ütelda ka siis kui on ilmselt teada, et seda mitte kuulda ei tahela. Ning eelkõige peab tött ütleva iseenesele. Siis kaob temast ka igasugune võimaline viisakas lipitsemine, mis mitte südamest ei tule. Inimese kohuseks on olla see, mis ta on, mitte mingi väline maalitud dekoratsioon sisemisel teisitimõtlemlisel. Prantsuse suur kirjanik Romain Rolland ütleb: „Milleks sundida end mõtlema teisiti kui sa mõtled, kas selleks, et kaasinimesi säästa? See oleks iseenese hävitamine, millest kasu poleks kellelgi.“ Ja sellest teiste pilli järele tantsimisest vabanemise tootki vaimne uuestisünd kokkupuute kaudu elava ja ülestõusnud Issandaga.

Siis on inimene nagu tuul, vaba ja võimas, võitlev ja võidukas. „Tuul puhub, kus ta tahab ja sa kuuled ta häält, aga sa ei tea, kust ta tuleb ja kuhu ta läheb; nanda on igaüks, kes on sündinud Vaimust.“

Tuult ei pea ükski jägi. Vabalt puhub ta üle mägede ja orgude, läbi metsade vihistab ta ega tagune. Ja mis paenduvad on ilka takistusest ta teel. Paenduvad puud, keerutab õhku lund ning magneetkruusa. Aegade väitel hõõrduvad suurelki mäed peeneks liivaks. Muutuvad ajad ja olukorrad, kuid ilka samaks jääb Vaimust sündinud inimene. Ta on murdumatu, teda ei takista eelarvamuste lained ega välispiisilisuse torm. Kõikide aegade Nikodeemused tulevad usalduses ning toetavad end Kristuse risti najale.

Ja Tema kannab neid üle elumere laguneva jää läbi kannatuste ja katsumuste viib võrdule. Ja iga inimese kohta, kellest vaimne uuestisünd on teoks saanud, maksab sõna: „Tuul puhub, kus ta tahab,“ sest õnnistegija annab tuulele jõudu.

TEATEID

Pärast kolmekuulist vaheaega ilmub „Risti Valgus“ uuesti. Ilmub küll ruttamise ja kiirustamise tundemärke kandvana; osa kaastöid on pidanud ruumipuudusel väljs jääma. — Välised puudused annavad ehk ajakirja sõbrod andeks, väljajäänud käästööd lähevad järgmisse numbrisse. Ja „Risti Valgus“ on kõige kiuste siiski pühiks lugejate käes. Õnnistagu ülestõusnud Issand sedagi tööd, mida „Risti Valguse“ kaudu

tehakse. Olgu ajakirja teine aastaköök, mille käesolev number avab, tööriistaks Õnnistegija köites, kastku temas puhtana ja selgena eevangeeli-umi sõna õnnistuseks patjudele noortele ja vanadelegi südometele.

Käesoleva numbriga on kaasas ka meie Koondise tegevuskava kuni Nelipühini, mis suumipuudusel on lisalehena ajakirja vahel. Meie talipäev, resp. kevadpäev, peetakse 12. aprillil. Koht ja aeg teatatakse hiljem.

RISTI VALGUS

TARTU PAULUSE I KOODUSE NOORTE AJAKIRI
Nr 1 Märts 1942 II aastak

Sisukord:

Jeesus - Päästja — Hillar Pöld	3
Au olgu Jumalale kõrges — Ellen Ott	5
Mu südä sulle kiitust toob — Selma Sotnik	8
Kelle juurde? — Eha Ignats	8
Õlestõusmishommik — Selma Sotnik	9
Kui see oleks viirne õhtu — Arved Paul	12
Tuul puhub kus ta tahab — Valeeria Villandi	14
Teateid	17

Väljaandja:

Tartu Pauluse I koguduse Noorte Koondis.

Vastutav toimetaja: Hillar Pöld

Toimetuse liikmed: Harri Haamer, Selma Sotnik,
Eduard Solimäe.

Kaastööd järgmise numbri jaoks palume ära anda hiljemalt 16. aprilliks.

Üksiknumbri hind 30 rpf.
Ilumisaeg 26. märtsil 1942.